

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2024. november 30. – december 6.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Nagy Angelina
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs**

Tartalomjegyzék:

Nemzetközi reakciók a szíriai hatalomátvételre	4
Kelet-Ázsia.....	12
Dél-Ázsia	16
Délkelet-Ázsia.....	20
Közél-Kelet.....	24
Oroszország és a posztsovjet térség	29
Impresszum	32

EURASIA
CENTER

A HÉT GYORSELEMZÉSE

Nemzetközi reakciók a szíriai hatalomátvételre

Klemensits Péter, Nagy Angelina, Sárkány László,
Seremet Sándor, Szakáli Máté

Nemzetközi reakciók a szíriai hatalomátvételre

A 14. éve tartó szíriai konfliktus november 27-én eszkalálódott, amikor a rezsimellenes erők meglepetésszerű támadásokat indítottak, és ellenőrzésük alá vonták Aleppót és más területeket. Miután a főváros, Damaszkusz kikerült a rezsim ellenőrzése alól december 8-án a Baath-párt hatvanegy éves uralma Szíriában összeomlott. Bassár el-Aszad megbuktatott szíriai elnök lemondott, ő és családja Moszkvába menekült, ahol Oroszországtól menedéj jogot kaptak. Az alábbiakban a fejleményekre adott nemzetközi reakciókat szemlélzzük.

Kelet-Ázsia

Dél-Korea

A közbeszédet leuraló katonai jogrend ellenére a dél-koreai sajtóban is [szó esett](#) a szíriai eseményekről, leginkább leíró jelleggel, ugyanakkor születtek [cikkek](#) a dél-koreai külügyminisztérium állásfoglalásáról is, amely üdvözölte az Aszad-rezsim bukását. Eszerint Dél-Korea reméli, hogy rezsim vége a béke és a stabilitás útjára terelheti az országot. Szíria Kubán kívül az egyetlen olyan állam, amellyel Dél-Koreának nincs hivatalos diplomáciai kapcsolata – ennek oka, hogy Észak-Korea és Szíria egészen az 1960-as évektől kezdve kiváló kapcsolatokat ápol. Gazdasági, katonai technológiai, ENSZ-szankciók kijátszására irányuló együttműködésük Aszad hatalomra kerülése után tovább erősödött, Phenjan pedig a szíriai polgárháború során [fegyverekkel](#), beszámolók szerint [katonákkal](#) is támogatta az elnöki rezsimet. Szövetségesének bukásával Észak-Korea fájó veszteséget könyvelhet el, Dél-Korea pedig idővel, az Aszad utáni szíriai politikai rendszer megszilárdulásával akár diplomáciai kapcsolatok kezdeményezésében is gondolkodhat, elsősorban Észak-Korea további elszigetelésének céljával.

Kína

A kínai médiumok figyelemmel követték a szíriai fejleményeket, óvatosan [kommentálva](#) az Aszad-rezsim bukását. Peking elsődlegesen a regionális stabilitás szempontjából figyeli az eseményeket, a kínai sajtóban pedig főként a politikai megoldások szükségességét, illetve a terrorveszélyt és külső szereplők beavatkozását potenciálisan fokozó instabilitás felett érzett aggodalmat [hangsúlyozták](#). Részletesen [kommunikálták](#) a kínai külügyminisztérium álláspontját, miszerint Szíria jövőjét a szíriaiaknak kell eldöntenie, a kínai állam pedig figyelemmel kíséri a folyamatok alakulását. A külügyminisztérium szóvivője [kitért](#) a kérdés elől, amely azt firtatta, felveszi-e a kapcsolatot Kína az új szíriai kormánnyal. Az események valószínűleg a szíriai politikai helyzet változásainak csendes megfigyelésére, a fejlemények függvényében közel-keleti stratégiájának átgondolására készítetik Pekinget, aki tavaly kötött [stratégiai partnerséget](#) Szíriával és jó viszonyt ápolt az Aszad-rezsimmal.

Japán

A japán külügyminisztérium [sajtóközleményben](#) az Aszad-rezsim bukása után kifejezte reményét, hogy békés politikai átmenet valósulhat meg az országban. A japán sajtó a szíriai események [tudósítása](#) közben elsősorban a polgárháború és az Aszad-rezsim bukásának [humanitárius](#), illetve [regionális stabilitást](#) és geopolitikát érintő aspektusaira [fókuszált](#).

Dél-Ázsia

India

Az indiai kormány a szíriai fejleményekre adott első reakciójában [hétfőn kijelentette](#), hogy kiáll egy „békés és inkluzív, Szíria által vezetett politikai folyamat mellett, amely tiszteletben tartja a szíriai társadalom minden rétegének érdekeit és törekvéseit”. A külügyminisztérium közölte, hogy figyelemmel kísérik a szíriai helyzetet, és hozzátette: „Hangsúlyozzuk, hogy minden félnek azon kell dolgoznia, hogy megőrizze az egységet, a szuverenitást és a területi integritást”.

India számára [elsődleges érdek](#) a Szíriában tartózkodó 90 indiai állampolgár személyes biztonságának megőrzése. December 6-án a damaszkuszi indiai nagykövetség figyelmeztetést adott ki, amelyben arra kérte az indiai állampolgárokat, hogy további értesítésig kerüljenek minden utazást Szíriába. Arra kérte a Szíriában tartózkodókat, hogy a lehető legnagyobb elővigyázatossággal ügyeljenek a biztonságukra, és a lehető legkisebbre korlátozzák mozgásukat.

A későbbiekben [december 10-én](#) India sikeresen evakuált 75 állampolgárt Szíriából, köztük 44 zarándokot Dzsammuból és Kasmírból. Az evakuálást a damaszkuszi és bejrúti indiai nagykövetségek koordinálták, és az összes evakuált személy biztonságosan átjutott Libanonba, majd kereskedelmi járatokkal visszatért Indiába.

Az indiai sajtó a külföldi hírügynökségektől átvett tudósítások mellett kiemelten foglalkozott az indiai-szír kapcsolatok alakulásával és hogy India számára milyen következményei lesznek a felkelők győzelmének. India és Szíria történelmileg baráti kapcsolatokat ápol, és a diplomáciai kapcsolatok felvétele óta rendszeres kétoldalú eszmecsere zajlanak a legmagasabb szinteken. India ugyanakkor elítélte az Aszad-rezsim és az ellenzéki lázadók által elkövetett erőszakot. Az [India Today cikke](#) szerint Aszad bukása és az azt követő bizonytalanság aggodalomra ad okot India politikai és gazdasági érdekei szempontjából a térségben. Az egyik fő veszélyt az jelenti, hogy a Hayat Tahrir al-Sham (HTS), egy fundamentalista iszlám csoport, amely korábban az al-Kaidához kötődött, átveheti a szíriai rezsim irányítását. Az ISIS esetleges újjáéledése tovább destabilizálhatja a régiót.

Szakértők szerint India Damaszkusszal való szoros kapcsolata lehetőséget ad Újdelhinek arra, hogy szélesebb körben tovább erősítse kapcsolatait más közel-keleti államokkal. Az ellenzéki lázadókat Törökország támogatja, és Recep Tayyip Erdoganak valószínűleg nagyobb beleszólása lesz a térségben, ahogy a szíriai politika alakul. Nemrégiben Erdogan először nem említette a kasmíri kérdést az ENSZ-ben, ami változást jelentett az álláspontjában, és sokan úgy vélték, hogy ez segíthet az indiai-török kapcsolatok javításában. Egyesek úgy vélik, hogy Aszad megbuktatásával [a török és pakisztáni hírszerző ügynökségeknek](#) lehetőségük nyílik

arra, hogy behatoljanak Szíriába, és onnan kárt okozzanak Indiának. Abhinav Pandya, az Usanas Foundation agytröszt alapítója, és vezérigazgatója az ETV Bharatnak elmondta: „Szabotálhatják India nemzetbiztonságát”. Másodszer, a Hayat al-Tahrir al-Sham, a lázadócsoporthoz tartozó csoport, amely az Aszad megbuktatását eredményező offenzíva élére állt, az Al-Kaidában gyökerezik. Emellett az Iszlám Állam csoport vezetője, Abu Bakr al-Bagdadi is részt vett a HTS megalakításában. Most egyes szakértők attól tartanak, hogy a lázadók győzelme megnyitja az utat ezeknek a terrorcsoportoknak a szabad működéséhez Szíriában, ami veszélyezteti India érdekeit az országban és a régióban is. Sokan azt állítják, hogy sikerük azt eredményezi, hogy az indiai muszlim fiatalok radikalizálódnak és toborozzák őket ezekbe a csoportokba. „Szíria egy másik Afganisztán lesz. Növekedni fog a szervezett bűnözés, a kábítószer-kereskedelem és a fegyvercsempészet” – mondta Pandya az ETV Bharatnak.

Pakisztán

Pakisztán esetében is a nemzet érdekei voltak az elsődlegesek. Shehbaz Sharif miniszterelnök hétfőn utasította a hatóságokat, hogy a lehető leghamarabb dolgozzanak ki cselekvési tervet a Szíriából a szomszédos országokon keresztül hazatérni kívánó pakisztániak biztonságos evakuálására. A miniszterelnök szerint „Damaszkuszban körülbelül 200-250 pakisztáni zarándok rekedt, de a [repülőtér zárva van](#). A lehető leghamarabb vissza akarnak térni Pakisztánba”.

A kormány emellett a lehető leghatározottabban [elítélte a Szíria elleni](#) izraeli agressziót és a szíriai területek illegális elfoglalását. „Szíria szuverenitása és területi integritása elleni támadás a nemzetközi jog súlyos megsértése. Izrael provokatív lépései veszélyes fejleményt jelentenek az amúgy is ingatag régióban. Izrael továbbra is szemérmetlenül szembeeszel a nemzetközi joggal és megsérti az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozatait” – áll a külügyminisztérium szóvivőjének sajtónyilatkozatában.

A [Samaa cikke](#) kitér arra, hogy a szíriai eseményeknek Pakisztánra nézve is komoly tanulságai vannak. A szíriai hadsereg több mint egy évtizede harcolt a lázadók ellen, miközben a külföldi hatalmak nyomása is fokozódott, ami a szíriai katonák kimerültségéhez, végül az összeomláshoz vezetett. A szíriai események tanulságul szolgálnak más országok számára, ahol a zavargások és a terrorizmus aláássa a stabilitást. A cikk szerint „a pakisztáni hadsereg 2007 óta harcol a terrorizmus ellen belföldön, és ellenségeink célja, hogy ezzel a háborúval meggyengítsék és destabilizálják a pakisztáni hadsereget. Ezért most el kell döntenünk, hogy kizárólag a pakisztáni hadsereg felelőssége-e az országunkat fenyegető erők elleni küzdelem, vagy az egész nemzet kötelessége, hogy a hadsereggel vállalva szálljon szembe a terroristák rosszindulatú szándékaival. El kell döntenünk, hogy példát akarunk-e statuálni, mint ezek az országok, vagy megmentjük nemzetünket, és példát statuálunk a terroristákkal, meghiúsítva Goldsmith és a cionista hatalmak aljas terveit.”

Délkelet-Ázsia

December 5-én – a rezsimmelenes fegyveres csoportok és a kormányerők között az ország északi régióiban eszkalálódó erőszak miatt – az indonéz Külügyminisztérium [megemelte](#) a riadókészültségi szintet Szíria egyes részein. „Vészhelyzeti terveinket követve Indonézia damaszkuszi nagykövetsége több tartományban a legmagasabb, I. szintre emelte a riasztási

fokozatot” – mondta Judha Nugraha, a Minisztérium állampolgárvédelmi igazgatója. A Külügyminisztérium ezenfelül bejelentette, hogy koordinál a szomszédos országok nagykövetségeivel, és sürgeti a Szíriában tartózkodó indonézeket, hogy jelentsék hollétüket, kerüljék el a veszélyes területeket, és készítsenek össze maguknak vészcsomagokat. Aszad elnök lemondását és távozását követően az indonéz kormány [felszólította](#) az érintett feleket, hogy tartsák fenn a szíriai emberek biztonságát és védelmét. „Indonézia tiszteletben tartja Szíria területi integritását, és reméli, hogy a szíriai nép új és jobb életet kezdhet” – [mondta](#) Anis Matta indonéz külügyminiszterhelyettes. Az indonéz kormány kiemelte, hogy szorosan figyelemmel kíséri a szíriai fejleményeket, mivel aggódik a válság regionális biztonságra gyakorolt hatása miatt.

A felkelők hatalomátvétele után Malajzia szintén [felszólította](#) az összes érintett szír felet, hogy folytassanak inkluzív és konstruktív párbeszédet, hogy előkészítsék a helyreállítást, és biztosítsák a hosszú távú békét és stabilitást az országban. A Külügyminisztérium [megerősítette](#), hogy Malajzia támogatja a szíriai népnek azt a jogát, hogy legitim törekvéseivel összhangban maga határozza meg jövőjét. A Minisztérium szerint Malajzia szorosan figyelemmel kíséri a szíriai fejleményeket, és kiemelte, hogy a helyzet fenntartható megoldására van szükség, amely a nemzetközi jogon, az ENSZ Alapokmányán és a Biztonsági Tanács vonatkozó határozatain alapul. „Malajzia úgy véli, hogy a kulcsfontosságú nemzeti intézmények, valamint a szíriai nép jólétének és érdekeinek védelmét prioritásként kell kezelni az átmenet időszakában, miközben Szíria szuverenitását, függetlenségét és területi integritását teljes mértékben tiszteletben kell tartani”.

A szíriai fejleményekre tekintettel a szingapúri külügyminisztérium azt [tanácsolta](#) a szingapúriaknak, hogy egyelőre ne utazzanak Szíriába. A Szíriában tartózkodó szingapúriakat nyomtatékosan felszólították, hogy távozzanak amíg az kereskedelmi eszközökkel még lehetséges. A Szíriában maradó szingapúriaknak nyomtatékosan javasolták, hogy kerüljék el azokat a területeket, ahol tüntetések zajlanak, és tegyenek meg minden szükséges óvintézkedést személyes biztonságuk érdekében. Legyenek fokozott készültségben, kövessék figyelemmel a híreket, és azonnal regisztráljanak a Minisztérium weboldalon, ha még nem tették meg, hogy felvehessék velük a kapcsolatot és megadhassák nekik a szükséges konzuli segítséget. A Minisztérium továbbra is szorosan nyomon követi a helyzetet, és szoros kapcsolatot tart fent minden Szíriában maradt szingapúrival.

A thaiföldi Külügyminisztérium szintén arra utasította a thaiföldi állampolgárokat, hogy kerüljék a szükségtelen utazásokat Szíriába, mivel a kormány megbuktatását követően bizonytalan a politikai és biztonsági helyzet. A Külügyminisztérium [hangsúlyozta](#), hogy az illetékes teheráni nagykövetségén keresztül „az incidens” kezdete óta folyamatos kapcsolatban áll a Szíriában tartózkodó thaiföldiekkel, hogy ellenőrizze biztonságukat és nyomos kövesse az esetleges távozási szándékukat. A Minisztérium egyúttal felszólította a Szíriában tartózkodó thai állampolgárokat, hogy minden rendelkezésre álló csatornán keresztül tájékozódjanak a helyzetről, és kerüljék az országon belüli utazásokat is.

Közel-Kelet

A Közel-Keletet uraló hírek fő témáját ezen a héten a damaszkuszi rezsim összeomlása és az ennek nyomán beindult regionális mozgások alkották. A legelső kérdés az volt, hogy [hová tűnt Bassár el-Aszad](#). Több álhír felröppenése után kiderült, hogy Moszkva fogadta be az elmenekült szír elnököt. [Oroszország](#) tagadta, hogy ennek megszervezésében részt vett volna. A szír rezsim összeomlására adott [nemzetközi reakciók](#) döntő többsége üdvözölte a rendszerváltást és részükre a be nem avatkozás politikáját, valamint az új államformáló erők minden résztvevőjével való tárgyalás készségét hangoztatták. Ide tartoztak a következő országok közleményei: Irak, Irán, Jordánia, Katar. Az európai országok nagy része is a békés átmenet fontosságát hangsúlyozták és a kisebbségek sorsa iránti aggodalmuknak adtak hangot. A januárban hivatalba lépő Donald Trump, a globális erőviszonyok megváltozását hangsúlyozva, a következőt nyilatkozta: „Aszad eltűnt. Elmenekült az országából. Oroszország, Vlagyimir Putyin vezetésével már nem érdekelt abban, hogy megvédje őt. Oroszország és Irán most gyenge állapotban van, az egyik Ukrajna és a orosz gazdaság miatt, a másik Izrael és harci műveleteinek sikere miatt,” – mondta. Az erőteljesebb, harcias véleményt nyilvánítók közé tartozott [Izrael](#), mely a saját biztonsága céljából vasárnap délutánra el is foglalta a Hermon-hegy szíriai oldalát kiszélesítendő egy demilitarizált ütközőzónát és tovább folytatta szíriai katonai létesítmények bombázását ezzel az újonnan formálódó szír állam infrastruktúráját is rombolva. [Törökország](#) egy stabil Szíriában érdekelt, s nem Szíria szétdarabolásában. Ami miatt „húsba vágóan” érintett a szíriai helyzettel kapcsolatban, az egyrészt a mintegy hárommillió szíriai migráns és menekült, akiknek otthont ad a polgárháború óta. Másrészt Szíria északi részének egyes területein a Törökországban betiltott és terrorszervezetnek tekintett Kurdisztáni Munkáspárt (PKK) és a Népvédelmi Egységek (YPG) kurd milícia ellen kénytelen biztonsági zónát létrehozni. Törökország érdekét tehát az szolgálja, hogy Szíriában stabilizálódjon a helyzet, hogy az általa befogadott szíriai menekültek biztonságban hazatérhessenek, és csupán egy biztonsági zónát ellenőrizzen az északi határon. Mivel az ellenzéki katonai erők támogatásával a damaszkuszi kormányváltásban fontos szerepet játszott, kétségtelen ugyanakkor az is, hogy a most kialakuló, új Szíriában nagy befolyást gyakorolhat majd, mind gazdasági, mind politikai értelemben.

[A szíriai orosz katonai bázisok további sorsa](#) is fontos kérdés volt a héten. A Kreml szóvivőjének tájékoztatása szerint, korai még erről beszélni. „Egyelőre figyelik az új Szíria formálódását, s e kérdést a végül ténylegesen hatalomra kerülőkkel tervezik megbeszélni.” Ugyanakkor az országba telepített mintegy 100 orosz katonai létesítményről van szó, amiknek a további sorsa a kérdés az új fejlemények fényében, s ezek mind magas készültségbe lettek helyezve. Tehát nem egy nyugodt kivárást tapasztalunk, hanem tettekre kész megfigyelést, hogy az eddig ismert [Szíria romjaiból milyen új állam emelkedik ki](#), s hogy egyáltalán az egyben marad-e. Ez utóbbival kapcsolatban, helyzet normalizálódására utaló jel például a szír ellenzék által irányított kormányzó testület azon tevékenysége, hogy előkészítsen egy új alkotmány szerinti szabad és tisztességes választásokat. Ennek komoly előkészületeit is láthatjuk. A szíriai ellenzék által irányított kormányzó testület 18 hónapos átmeneti időszakot vezet le, amelyből hat hónap van az új alkotmány kidolgozására, miként azt a fő szíriai ellenzéki koalíció vezetője Hadi al-Bahra vasárnap ismertette. A fontos kérdések közé tartozik még, hogy a Szíriában most

kialakult helyzet miatt lehet-e menekülthullámra számítani. Amennyiben az ország helyzete stabilizálódik, arra lehet inkább számítani, hogy a korábbi menekültek visszatérnek. A térség legkomolyabb regionális szereplője, Törökország ebben érdekelt. A helyzet normalizálódására utaló jeleket pedig fentebb említettük.

Posztszovjet térség

Oroszország

Moszkva geostratégiai céljai szempontjából Szíria kulcsfontosságú régió. Aszad rendszerének bukása kedvezőtlen fejlemény a Kreml számára. Az orosz külügyminisztérium [közleménye](#) szerint Aszad a konfliktus résztvevőivel folytatott tárgyalások eredményeként döntött úgy, hogy távozik hivatalából és békésen adja át a hatalmat. Oroszország a közlemény szerint nem vett részt ezeken a tárgyalásokon, de az erőszak beszüntetésére és a kérdések politikai megoldására szólítja fel a fegyvereseket emellett pedig aktív intézkedéseket tesz az országban tartózkodó orosz állampolgárok biztonságának garantálása érdekében.

Oroszország katonai bázisai továbbra is magas készültségben vannak, rájuk nézve fenyegetés egyelőre nincs. Az ügyben a Kreml szóvivője is [megszólat](#). Dmitrij Peszkov szerint Oroszország jelentős segítséget nyújtott Szíriának a terroristák elleni küzdelemben és a térség helyzetének stabilizálásában. Peszkov hangsúlyozta, hogy Oroszország korábban teljesítette küldetését, és a továbbiakban Aszad és kormányának volt a dolga az ország ügyeinek rendezése. Oroszország geopolitika súlyvesztésével kapcsolatban feltett kérdésre Peszkov elmondta, hogy Moszkva továbbra is folytatja a párbeszédet a térség államaival. Szíria igen fontos szerepet játszik Oroszország afrikai jelenlétében. Andrej Kartapolov, az Állami Duma védelmi bizottságának vezetője [szerint](#) Oroszország a szíriai változások ellenére sem veszíti el befolyását Afrikában. Ehhez azonban fontos lenne fenntartani a szíriai orosz bázisokat, amelyek légi és tengeri hidakat biztosítottak az Afrikába, többek között Maliba és a Közép-afrikai Köztársaságba irányuló szállítmányok számára. Ezek elvesztése megnehezítheti a logisztikát, de Oroszország továbbra is tárgyalásokat folytat az új szíriai hatóságokkal a katonai jelenlét fenntartásáról az afrikai befolyás megtartása céljából. A szakértők azonban [kevésbé lelkesek](#), szerintük ugyanis az új szíriai vezetés semmilyen garanciákat nem adott az orosz félnek a bázisok sérthetlenségéről, előfordulhat, hogy az új vezetés a hatalom megtartása érdekében olyan aktorokkal állapodik meg, amelyek nem érdekeltek az orosz katonai jelenlét fenntartásában a régióban. Ebben az esetben a helyzet rosszra fordulhat az orosz érdekek szempontjából.

Dél-Kaukázus

A dél-kaukázusi országok közül a szíriai eseményekre Örményországban [reagáltak](#) a sajtóban komolyabb szinten. Szíriában ugyanis jelentős örmény keresztény közösség él. Basar al-Aszad szíriai rezsimjének megbuktatásával az örmény közösség két fontos kérdéssel fog szembenézni: a biztonsággal és a vallási és kulturális jogok tiszteletben tartásával. Zarmik Poghikian, a Gandzasar örmény hetilap szerkesztője arról számolt be, hogy Aleppóban stabil a helyzet, de a helyiek várják az átmeneti kormány megalakulását. Továbbra is a gazdasági nehézségek jelentik a fő problémát, és a gyógyszerhiány is gondokat okozhat. Az fegyveresek hozzáállása a lakossághoz az eddigiek alapján pozitív volt, azt ígérték, hogy minden közösség jogait tiszteletben tartják. Az örmény közösség az átmenet gyors és szervezett befejezésében

reménykedik. Az azerbajdzsáni és grúz sajtóban leginkább átvett tudósítások jelentek meg, amelyek egyik kulcs kérdése az orosz bázisok megmaradása volt. Grúzia számára a szíriai események egyelőre másodrendűek belső a belső válság miatt, Azerbajdzsán számára pedig érintőleges érdeket képvisel Irán a régióra gyakorolt hatásának csökkenése miatt.

A gyorselemzést készítette: Klemensits Péter, Nagy Angelina, Sárkány László,
Seremet Sándor és Szakáli Máté

EURASIA
CENTER

► **KELET-ÁZSIA**

Kelet-Ázsia

A Tokiói Önkormányzat négynapos munkahetet vezet be

Kathleen Benozza, The Japan Times, 2024. december 4.

Tokió polgármestere, Yuriko Koike bejelentette, hogy a Tokiói Önkormányzat 2025. áprilisától négynapos munkahetet tervez bevezetni a munkastílus megreformálása és a nők munkakörülményeinek javítása érdekében. A főváros ezzel csatlakozik a számos más helyi önkormányzat és a japán kormányzat által is ösztönzött kezdeményezéshez, amelyek a munkarend rugalmasabbá tételével igyekeznek elérni, hogy a munka és a gyermekvállalás összeegyeztethetőbb legyen a japánok számára. A program sikere kulcsfontosságú a világon második legalacsonyabb születési rátával rendelkező, de a bevándorlástól elzárkózó ország számára, amely így egyszerre igyekezne enyhíteni az egyre növekvő munkaerőhiányt és demográfiai fogyást.

Forrás: [Tokyo government to introduce four-day workweek to empower women](#)

Dél-Korea belépett a svéd nukleáris piacra

Park Sung-hwan, 뉴스, 2024. december 6.

A Samsung C&T bejelentette, hogy a december 5-i Korea–Svédország Stratégiai Ágazati Csúcson együttműködési megállapodást írt alá a Karnfull Next svéd magánvállalattal a kisméretű moduláris atomerőművek (SMR) közös fejlesztési projektjéről, kifejezetten adatközpontok energiaellátásához. Az atomerőművek építésével a svéd kormány az országban adatközpontok létrehozását bejelentő globális techóriások, a Microsoft és az Amazon energiaigényét szeretné kielégíteni, és további adatközpontokat szeretne bevonítani egy nagyszabású komplexum létrehozásához, amiben a megállapodás alapján kulcsfontosságú szerepe lesz a Samsungnak. A dél-koreai vállalatóriás idén a Román Atomenergiavállalattal is megállapodott egy SMR projektről, így terjeszkedve tovább az európai piacon, erősítve Korea globális vezető szerepét atomtechnológiák fejlesztése terén.

Forrás: [삼성물산, 스웨덴 소형모듈원전 사업개발 업무협약](#)

A Tokió-Peking Fórum a geopolitikai feszültségek ellenére együttműködést szorgalmaz Japán és Kína között

The Asahi Shimbun, 2024. december 6.

December 4-5-én tartották a Tokió-Peking Fórumot a japán fővárosban, ahol nagyjából száz volt kormánytisztviselő és diplomata vitatott meg biztonsági és globális konfliktusokat érintő kérdéseket. Japán és Kína a régiós geopolitikai ellentétek ellenére egyetértettek a konstruktív és kiegyensúlyozott kapcsolatok fenntartásának fontosságában. A felek közös nyilatkozatot is kiadtak, melyben a szabad és nyitott gazdaság kölcsönösen osztott elvét fektették le kapcsolataikat illetően, feltehetően reflektálva Donald Trump és az általa képviselt, protekcionizmussal és egyoldalú védővámokkal fémjelzett gazdaságpolitikára. A Fórum és a közös nyilatkozat jól mutatja, hogy a főként Dél-kínai-tenger és Tajvan körüli feszültségek ellenére Kína és Japán is érdekelték a kölcsönösen előnyös gazdasági kapcsolatok fenntartásában.

Forrás: [Tokyo-Beijing Forum pledges cooperation despite tensions](#)

A dél-koreai pénzügyminiszter merész lépéseket ígér a gazdasági stabilitás megőrzése érdekében a belpolitikai káosz közepette

Oh Seok-min, Yonhap News Agency, 2024. december 8.

Csve Szangmok dél-koreai pénzügyminiszter és egyéb gazdasági állami vezetők közös nyilatkozatot adtak ki, melyben fogadkoztak, hogy gyors és határozott lépéseket fognak tenni a rövidéletű katonai jogrend nyomán kialakult, pénzügyi és kereskedelmi piacokon jelentkező túlzott volatilitás ellen. Bár a Jun Szokjöl elnök ellen beterjesztett, közrendi felelősségre vonásról szóló indítványt nem sikerült megszavaznia a parlamentnek december 7-én, az elnök leváltására irányuló további kísérletek és az általános belpolitikai bizonytalanság negatív gazdasági következményekkel is fenyegethet. Ezek megelőzésére a kormány és a dél-koreai jegybank különböző piacstabilizáló lépésekkel, például korlátlan likviditás biztosításával, illetve a belpolitikai helyzet ismertetésére küldött delegációkon keresztül igyekszik megnyugtatni a pénzpiacokat és a gazdasági partnereket. Bizakodásra adhat okot, hogy a dél-koreai gazdaságra viszonylag kevés negatív hatással volt az akkori elnök, Pak Günhe hasonló körülmények között történő elmozdítása 2017-ben.

Forrás: [Finance minister vows 'bold, swift steps' against any market volatility amid political chaos](#)

A kínai Guangxi tartomány növeli a kereskedelmi együttműködését az ASEAN-nal

Zhang Li, Shi Ruipeng, China Daily, 2024. december 8.

A délkínai Guangxi tartományi képviselői új terveket jelentettek be a régióban létrehozott Kína-ASEAN információs kikötő projekt továbbfejlesztésére és az ASEAN országokkal való együttműködés fokozására a digitális gazdaság növelése érdekében. A két fő prioritás a Nanning Nemzetközi Telekommunikációs Csomópont 2025-ös üzembe helyezése, illetve egy kísérleti zóna létrehozása a határokon átnyúló adatáramlás biztosítására, lehetővé téve a hatékonyságnövelést például az e-kereskedelem és a logisztika terén. Kína és az ASEAN közös projektje, a Kína-ASEAN információs kikötő az internetes konnektivitást és az információmegosztást segíti elő. A projektnek köszönhetően Guangxi a Digitális Selyemút kulcsfontosságú csomópontjává vált, GDP-növekedésének 11,79%-t teszi ki a digitális szektor. Az információs kikötő a tartomány ASEAN-nal való összekapcsoltságát is nagy mértékben erősíti: 2024 első három negyedében 18,2%-kal nőtt a kétoldalú kereskedelem 12,9 százalékponttal meghaladva a nemzeti átlagot.

Forrás: [Guangxi unveils steps to boost business ties with ASEAN](#)

A Kína és Kazahsztán közötti mezőgazdasági termékforgalom értéke elérte a 941 millió dollárt

Zhanna Nurmaganbetova, Kazinform, 2024. december 2.

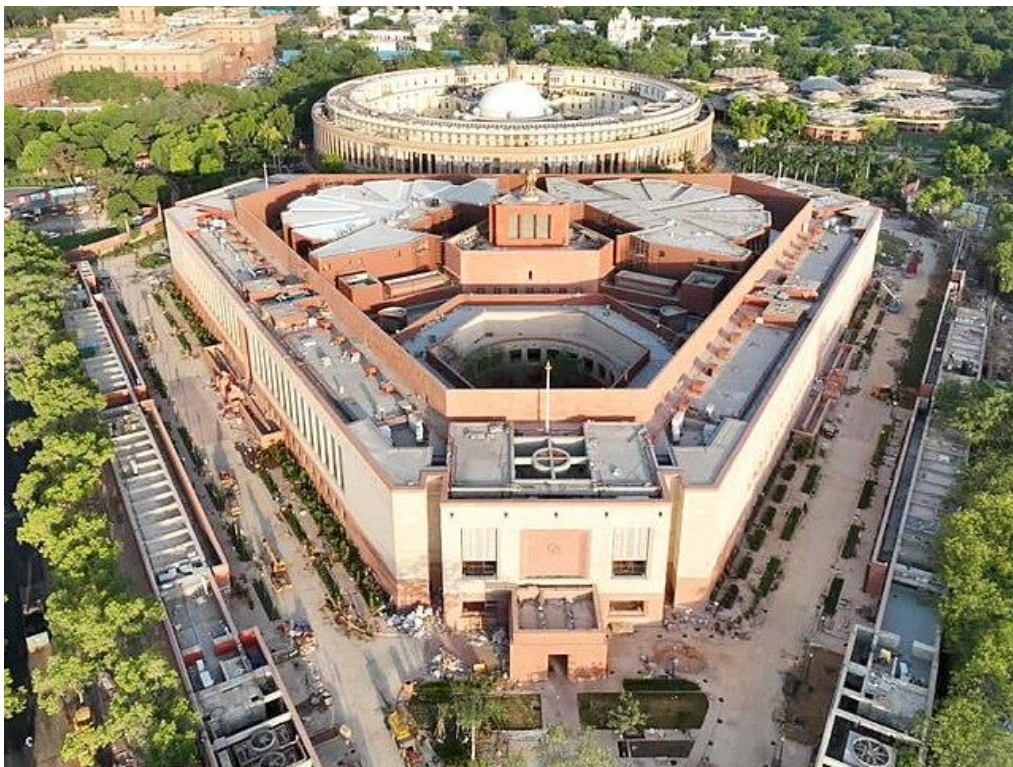
A mezőgazdaság továbbra is a kínai-kazah kapcsolatok kulcsfontosságú eleme, amit a mezőgazdasági termékek értékesítésének pozitív dinamikája bizonyít, jelentette ki Aidarbek Saparbajev kazah mezőgazdasági miniszter Pekingben, ahol megbeszélést folytatott kínai kollégájával és vezető kínai élelmiszeripari és mezőgazdasági vállalatok vezetőivel. Az elmúlt kilenc hónapban a két ország közötti agro-ipari komplexum forgalma 5,6%-kal nőtt és elérte a 941 milliárd dollárt. A megbeszélések követően a jelenlévők kereskedelmi megállapodáscsomagot írtak alá a kínai és a kazah vállalatok közötti agrár-ipari együttműködésről.

Forrás: [Kazakhstan-China agricultural products turnover stands at USD 941 million](#)

**EURASIA
CENTER**

▶ **DÉL-ÁZSIA**

Dél-Ázsia

Elkészítette India első Hyperloop-vonat tesztpályáját az IIT Madras

India Today, 2024. december 7.

A közlekedési technológia jelentős előrelépését bizonyítja, hogy az IIT Madras elkészült egy 410 méter hosszú Hyperloop tesztpályával, ami jelentős mérföldkő Indiában a futurisztikus közlekedési rendszerek felé vezető úton. A bejelentést Ashwini Vaishnaw uniós vasútügyi miniszter tette csütörtökön. A projektet az IIT Madras Avishkar Hyperloop csapata vezeti az intézetben inkubált TuTr startuppal partnerségben. Az eredetileg Elon Musk által 2012-ben népszerűsített Hyperloop koncepció mára világszerte egyre nagyobb teret nyer, és ez a fejlesztés közelebb viszi Indiát a legmodernebb közlekedési technológia átvételéhez. A technológia megvalósítása két fázisban történik: az első fázisban egy 11,5 kilométeres tesztpályát építenek a technológia validálására és tanúsítására. A sikeres tesztek után a második fázisban a pálya közel 100 kilométeresre bővül. A Hyperloop vonatokat úgy tervezték, hogy akár 1100 km/h sebességet is elérjenek, az üzemi sebesség pedig körülbelül 360 km/h. A rendszer vákuumzáró, súrlódásmentes környezetben működik, így gyorsabb utazást és nagyobb energiahatékonyságot biztosít. Az első teljes körű Hyperloop-projektet Indiában a Mumbai-Pune folyosón tervezik megvalósítani. Az ambiciózus rendszer célja, hogy a két város közötti utazási időt mindössze 25 percre csökkentse, bár még a fejlesztés a korai szakaszában tart. A Hyperloop egy olyan nagysebességű közlekedési rendszer, amelyben minden egyes, 24-28 utas szállítására alkalmas kapszula megállás nélkül közlekedik a célállomások között, így rendkívül hatékony és ígéretes megoldást jelent a pontról pontra történő utazásra. India Hyperloop kezdeményezése jelentős lépést jelent a következő generációs közlekedési rendszerek bevezetése felé.

Forrás: [India's first Hyperloop train test track completed by IIT Madras. Key details Alliances?](#)

A pakisztáni pénzügyminiszter szerint a munkavállalók hazautalásai várhatóan elérik a 35 milliárd dollárt a 25. pénzügyi évben

Pakistan Today, 2024. december 7.

Muhammad Aurangzeb pénzügyminiszter szombaton azt nyilatkozta, hogy a 2024-25-ös pénzügyi évben a munkavállalók hazautalásai várhatóan elérik a 35 milliárd dolláros rekordértéket, szemben a 2024-es pénzügyi év 30,25 milliárd dollárjával. A pénzügyminiszter a külföldi befektetők kereskedelmi és ipari kamarájában (OICCI) a médiának nyilatkozva kiemelte, hogy az állami tulajdonú vállalatok (SOE-k) naponta 2,2 milliárd rúpia veszteséget termelnek. „Az elmúlt 10 évben 6 ezermilliárd rúpia veszteséget szenvedtünk el, ami a 25. pénzügyi évre kitűzött 12,9 ezermilliárd rúpiás bevételi cél mintegy 50%-át teszi ki” – jelentette ki. Aurangzeb elmondta, hogy a kormány a privatizációval kívánja megfékezni ezeket a veszteségeket, és hozzátette: „A privatizáció, a liberalizáció és a dereguláció az előre vezető út”. Megosztotta, hogy a Pakisztánban működő külföldi vállalatok 2024 májusában és júniusában 2,2 milliárd dollárt repatriáltak, és ezzel a teljes hátralékot eltörölték. „Most már nincs korlátozás a pénzügyminisztérium és a Pakisztáni Állami Bank (SBP) részéről a hazaküldésre vonatkozóan. Ez most már a kereskedelmi bankokon múlik, hogy megkönnyítsék a külföldi vállalatok számára, hogy továbbra is késedelem nélkül küldjék a nyereséget és az osztalékot” – magyarázta. A pénzügyminiszter nem válaszolt arra a kérdésre, hogy mikor fogja Pakisztán gazdasági növekedési üteme meghaladni a 4%-ot.

Forrás: [Workers' remittances expected to reach \\$35 billion in FY25: Finance Minister](#)

Kína és Nepál keretegyezményt írt alá az Övezet és Út kezdeményezés promotálására

Xinhuanet, 2024. december 5.

A nepáli miniszterelnök, Sharma Oli Kínában tett négynapos látogatása során Kína és Nepál keretmegállapodást kötött az Övezet és Út kezdeményezés promotálására. Az egyezmény célja, hogy erősítse a gyakorlati együttműködést olyan kulcsterületeken, mint a gazdaság, pénzügy, közlekedés, logisztika, kereskedelem és ipari beruházások. Bár Nepál már 2017-ben csatlakozott kezdeményezéshez, finanszírozási és regionális geopolitikai kérdések miatt eddig egyelőre nem valósult meg BRI-projekt az országban. A mostani fejlemény jelzi a nepáli belpolitikai konszenzus megszilárdulását az Övezet és Út jelentőségét illetően, és konkrét projekteket azonosítva alapozza meg Nepál és Kína közötti fokozottabb együttműködését a BRI keretein belül.

Forrás: [China, Nepal sign framework agreement to promote Belt and Road cooperation](#)

A digitális gazdaság várhatóan 15 milliárd USD bevételt hoz a következő öt évben Srí Lankán

Ada Derana, 2024. december 6.

Anura Kumara Dissanayake elnök hangsúlyozta, hogy a nemzet digitalizálásához minden szakembernek támogatnia kell az országot, és aktívan részt kell vennie a folyamatban. Biztosított továbbá arról, hogy bármikor határozottan ki fog állni e vízió mellett. Az elnök ezeket a megjegyzéseket a Digitális Gazdasági Minisztérium tisztviselőihez intézett beszédében osztotta meg, miután átvette a digitális gazdasági miniszteri tisztséget. A digitalizáció előnyeit kiemelve az elnök kijelentette, hogy az képes a gazdasági tevékenységek hatékonyságának növelésére és az ország gazdaságának magasabb szintre emelésére. Az elnök kiemelte, hogy a kormány elsődleges céljai a szegénység felszámolása, a társadalmi szemlélet átalakítása és a digitalizáció előmozdítása. Az elnök hangsúlyozta, hogy egy ország fejlődését nem lehet kizárólag épületek építésével elérni. A múltira visszagondolva felidézte, hogy két évtizeddel ezelőtt létezett egy külön építésügyi minisztérium, és megjegyezte, hogy jelenleg minden minisztériumban folyik építési tevékenység. A minisztérium felvázolt egy tervet, amelynek célja, hogy a következő öt évben 15 milliárd dollár bevételt generáljon a digitális gazdaság révén. Az erőfeszítések arra is irányulnak, hogy a digitális munkaerő létszámát 200 000 főre növeljék, és ugyanezen időn belül az egész országot digitalizálják.

Forrás: [Digital economy expected to generate USD 15 billion in revenue within the next five years](#)

**EURASIA
CENTER**

► **DÉLKELET-ÁZSIA**

Délkelet-Ázsia

Szingapúr 2025-ben új halasztott fizetési e-megoldásokat vezet be Singapore Business Review, 2024. december 5.

A Szingapúri Monetáris Hatóság (MAS) és a Szingapúri Bankszövetség (ABS) 2025 közepén két új fizetési megoldást indít, hogy támogassa az elektronikus fizetésre való átállást mind a vállalati, mind a lakossági csekkfelhasználók számára. Az ABS a hazai rendszerszinten jelentős bankokkal (D-SIBs) partnerségben 2025 közepén vezeti be az új EDP és EDP+ megoldásokat, amelyek az utólagos fizetések, illetve a nagyobb fizetési biztonságot igénylő tranzakciók felhasználási eseteit célozzák. Mind az EDP, mind az EDP+ digitális banki platformokon keresztül lesz elérhető, és a PayNow-t fogja felhasználni annak érdekében, hogy a fizető fél mindkét megoldáson keresztül történő fizetéskor kényelmesen azonosítani tudja a kedvezményezetteket. A MAS arra ösztönzi a csekkhasználókat, hogy amint elérhetővé válnak ezek az elektronikus fizetési alternatívák, alkalmazzanak ilyeneket. Annak érdekében, hogy a vállalatoknak elegendő idő álljon rendelkezésre ezen új megoldások bevezetésére, a MAS és az ABS bejelentette a vállalati csekkek feldolgozásának megszüntetésére vonatkozó határidő egy évvel történő meghosszabbítását is. A vállalati csekkfizetőknek jóval 2026. december 31. előtt kell benyújtaniuk csekkjeiket elszámolásra, hogy csekkjeik feldolgozása még a határidő lejártá előtt megtörténhessen. A csekkes tranzakciók 2016 és 2022 között közel 70%-kal csökkentek.

Forrás: [MAS to launch electronic deferred payment solutions in mid-2025](#)

Indonézia már 7,8 milliárd IDR értékben exportál elektromos kerékpárokat Amerikába és Európába

AP Sari, Kompas, 2024. december 4.

Budi Santoso indonéz kereskedelmi miniszter a kelet-jávai Sidoaróban a Kereskedelmi Minisztérium exportfejlesztési hete kertében kiadta a belföldi gyártmányú elektromos kerékpártermékek amerikai és európai piacokra történő exportadatait. Azok alapján a Polygon Kalosi márkájú elektromos kerékpárok kivitelének értéke elérte az 500 000 USD-t, ami 7,8 milliárd rúpiának felel meg. „Az elektromos kerékpártermékek exportja valódi bizonyítéka az indonéz ipar képességének a downstream erőfeszítések terén. Indonézia megmutatja, hogy képes csúcstechnológiai termékeket előállítani és hozzáadott értéket teremteni a világpiaci kereslet kielégítése érdekében” – mondta a miniszter. Hozzátette, hogy az exportált elektromos kerékpárok fő alkatrészeinek többsége az országon belülről származik, és a PT Inera Sena szereli össze őket.

Forrás: [Berkat Hilirisasi, Indonesia Ekspor Sepeda Listrik Senilai Rp 7,8 Miliar ke Amerika dan Eropa](#)

A thaiföldi kormány meghosszabbítja az elektromos járművek (EV) gyártói számára a helyi termelési célok teljesítésére vonatkozó határidőt

Bangkok Post, 2024. december 4.

A thaiföldi kormány meghosszabbítja az elektromos járművek (EV) gyártói számára a helyi termelési célok teljesítésére vonatkozó határidőt – közölte a Befektetési Tanács (BoI). Jelenleg az EV 3.0 ösztönző program szerint a vállalatoknak minden egyes korábban importált jármű után egy EV-t kell helyben gyártaniuk. Azon vállalatok számára, amelyek idén nem teljesítik az 1:1 arányú célt, a helyi termelés aránya 2025-ben minden egyes importált járműre 1,5 járműre emelkedik. A politika célja, hogy több EV-gyártót sarkalljon arra, hogy helyi összeszerelő üzemek létesítésére vonatkozó ösztönzőket igényeljen. Ennek eredményeképpen az EV és a kapcsolódó alkatrészek gyártásába történő beruházás elérte a 80 milliárd bahtot (2,3 milliárd USD). A BoI közölte, hogy a helyi EV-gyártóknak most 2027 végéig van idejük arra, hogy teljesítsék a helyi kibocsátási célokat. Az intézkedések a legújabbak a küszködő autóipar támogatására, amely a gyenge gazdasági növekedés és a szűkös hitelfeltételek idején a stagnáló belföldi piac miatt negatív kilátások elé néz. A Thai Ipari Szövetség (FTI) nemrégiben 1,7 millió darabról 1,5 millióra csökkentette a 2024-re kitűzött hazai autógyártási célt, ami 2021 óta a legalacsonyabb lenne. Az idei év első 10 hónapjában az összes autóeladás (hagyományos és elektromos autók) 26,2%-kal, 476 350 darabra csökkent az előző évhez képest. A zuhanást annak tulajdonították, hogy a bankok a rossz adósságoktól való félelem miatt szigorítottak az autóhitelek odaítélésének kritériumain, mivel az ország küzd a háztartások magas adósságállományának kezelésével.

Forrás: [Thailand works to retain Japan auto giants with new offer of deals](#)

Az építőipar 24 év alatt közel 80 milliárd dollárnyi tőkebefektetést vonzott Kambodzsába

Sum Manet, Khmer Times, 2024. december 6.

A kambodzsai építőipari ágazat közel 80 milliárd dollárnyi beruházási tőkét vonzott a 2000 és 2024 közötti 24 év alatt, derül ki a Földügyi, Várostervezési és Építésügyi Minisztérium (MLMUPC) november végén közzétett éves jelentéséből. Az MLMUPC jelentése szerint 2000 és 2024 között a minisztérium 67 696 projektre adott ki építési engedélyt 197 455 440 négyzetméter összterületű, 78,9 milliárd dolláros beruházási tőkével. A 2000 és 2024 közötti időszakban országszerte 2 903, legfeljebb 5 emeletes magasépületet, Phnom Penhben 1 824, Sihanoukville-ben 738, Banteay Meanchey-ben 272, más tartományokban pedig 69 épületet, köztük 1 680 öt-kilenc emeletes, 758 10-19 emeletes, 252 20-29 emeletes, 153 30-39 emeletes és 60 40 vagy annál magasabb emeletes épületet – tette hozzá a jelentés. A jelentés szerint az építőipar fontos szerepet játszik a társadalom helyreállításában és fejlődésében, és elősegíti a helyi és a nemzeti gazdaság növekedését. Az elmúlt 24 évben az építőipar és az ingatlanszektor gyorsan fejlődött, a növekedési időszakban az ingatlanárak évről évre emelkedtek, és az emberek számára jobb minőségű lakásokat biztosítottak.

Forrás: [Construction sector attracted nearly \\$80 bil in capital investment over 24 years](#)

Vietnám együttműködik az NVIDIA-val 2 MI-fejlesztési központ létrehozásában

Thach Lam, Laodong, 2024. december 5.

December 5-én délután a Nemzeti Innovációs Központ (NIC) bejelentette a Vietnám és az NVIDIA közötti együttműködésről szóló információkat, amelynek célja a VRDC (Vietnam Research and Development Center) nevű mesterséges intelligencia (MI) kutatási és fejlesztési központ, valamint az MI Data Center létrehozása Vietnámban. A VRDC és az AI Data Center az NVIDIA és a hazai partnerek számára a fejlett MI-technológiák kutatásának, fejlesztésének és bevezetésének előmozdítására szolgáló platform lesz. Ezek a központok nemcsak az AI-kutatási és alkalmazásfejlesztési kezdeményezések támogatásában, az innováció és a startupok előmozdításában játszanak majd kulcsszerepet, hanem munkalehetőséget is teremtenek a tehetséges vietnámi emberek számára. Vietnámot a fiatal, dinamikus és technológiailag képzett humán erőforrásainak köszönhetően az egyik olyan országnak tartják, amely potenciállal rendelkezik a mesterséges intelligencia fejlesztése és alkalmazása terén. A vietnámi kormány nemzeti fejlesztési stratégiájában is a mesterséges intelligenciát jelölte meg a kiemelt területek között. A VRDC és az AI Data Center által biztosított új infrastruktúra támogatni fogja Vietnám nemzeti MI-stratégiáját, megalapozva az AI-tehetségek inkubálását és fejlesztését az NVIDIA élvonalbeli MI-technológiáinak felhasználásával. Ez segít az országnak felgyorsítani az MI-kutatást, -fejlesztést és -alkalmazást olyan kulcsfontosságú iparágakban, mint az egészségügy, az oktatás, a közlekedés és a pénzügy. „Elkötelezettek vagyunk amellett, hogy a legkedvezőbb környezetet teremtsük meg a világ vezető technológiai vállalatai, például az NVIDIA számára, hogy kutatási és fejlesztési projekteket telepíthessenek Vietnámban” – erősítette meg Nguyen Chi Dung miniszter.

Forrás: [Việt Nam hợp tác với NVIDIA lập 2 trung tâm phát triển AI](#)

Szingapúr világviszonylatban az első helyen áll a közigazgatási indexben

Singapore Business Review, 2024. december 6.

Szingapúr a Blavatnik Közigazgatási Index szerint világszinten az első helyen végzett, megelőzve Norvégiát, Kanadát és Dániát, valamint Finnországot. A városállam az index négy területéből kettő, nevezetesen a közpolitika és a nemzeti szolgáltatásnyújtás területén végzett az első helyen. Emellett Szingapúr az ötödik helyen végzett a stratégia és vezetés területén, holtversenyben az Egyesült Államokkal. Az első helyen állt a közpolitika területén és a nemzeti megvalósítás területén Finnországgal együtt. Eközben a negyedik helyen végzett az emberek és hivatali folyamatok területén, Kanadával és Dániával együtt.

Forrás: [Singapore ranks first globally in public administration index](#)

EURASIA
CENTER

► **KÖZEL-KELET**

Közel-Kelet

A Szaúdi Állami Befektetési Alap és a Francia Nemzeti Beruházási Alap 10 milliárd dolláros megállapodást írt alá

Al Arabiya, 2024. december 5.

A Szaúdi Állami Befektetési Alap (PIF) és a Francia Pénzügyminisztérium által képviselt Francia Nemzeti Beruházási Bank (BPI France) bejelentette, hogy megállapodást írt alá a partnerség és a kétoldalú együttműködés megerősítéséről, valamint 10 milliárd dollár értékű finanszírozási támogatási szolgáltatások nyújtásáról az Állami Befektetési Alap és portfólióvállalatai javára. A PIF a Saudi Vision 2030 egyik fő mozgatórugója és a világ egyik legbefolyásosabb befektetési szervezete, mely a Királyság gazdasági átalakulási és diverzifikációs erőfeszítéseit vezeti, hozzájárulva új és ígéretes ágazatok és vállalatok elindításához, valamint munkalehetőségek teremtéséhez. Rasais Al Saud, az Állami Befektetési Alap befektetői kapcsolatokért és pénzügyi intézményekért felelős igazgatója elmondta: "E megállapodás fontos lépés a PIF stratégiájában, hogy erős kapcsolatokat építsen ki vezető nemzetközi pénzügyi intézményekkel. Új lehetőségeket teremt a francia és szaúdi vállalatok számára az együttműködésre és a tudás megosztására az összes fél kölcsönös előnyére." Denise Le Verre, a BPI France Francia Nemzeti Befektetési Bank vezérigazgatója elmondta: "A megállapodás előnyös lesz Franciaország és Szaúd-Arábia számára azáltal, hogy megerősíti a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatokat, növeli a kereskedelmi forgalmat, és több lehetőséget biztosít a francia vállalatok számára új partnerségek kialakítására, valamint hozzájárul a Saudi Vision 2030 előre haladásához."

Forrás: ["بي بي آي فرنسا" يوقعان مذكرة تفاهم بقيمة 10 مليارات دولار "PIF"](#)

Tunézia: a 2025. évi költségvetés előtt álló jelentős kihívások, a Központi Bank igénybevétele

Samaha Boughanmi, Al-Mayadeen, 2024. december 5.

Tunézia 2025-ös költségvetése jelentős kihívásokkal néz szembe, amelyek a közigazdászok szerint kényes egyensúlyt igényelnek a javasolt megszorító intézkedések és a gazdasági növekedés várható javulása között. Megfigyelők szerint Kamal Al-Madouri kormányának különösen a GDP 80%-át meghaladó adósság, a növekedés lassulása, amely idén várhatóan 1,2% körül lesz, a növekvő munkanélküliségi ráta, amely meghaladta a 16%-ot, valamint a vásárlóerő csökkenése jelenti a főbb kihívásokat. A jövő évi költségvetés lehetővé teszi a Tunéziai Központi Bank számára, hogy közvetlen finanszírozást nyújtson 7 milliárd dinár (2,2 milliárd dollár) értékben. Figyelembe véve az előző két idejű folyósítást, a kormány teljes hitelfelvétele a központi banktól 16,8 milliárd dinár körül lesz, ami 2024-ben a GDP 10%-ának felel meg. A pénzügyminiszter szerint Tunézia jövőre 24,6 milliárd dinár értékű adósságot fog visszafizetni, ami pénzügyi nyomást gyakorol az ország költségvetésére. Boughdiri szerint Tunézia államadóssága 2027-ben tovább csökken a GDP 76,4%-ra, és ugyanebben az évben a költségvetési hiány is várhatóan 3,6%-ra mérséklődik.

Forrás: [تونس: ضغوط ضريبية وتحديات كبيرة تواجه موازنة 2025 | الميادين](#)

Omán kiemelkedő regionális szerepe a tudományos innovációban: felkészült egy űrkikötő létrehozására

Rashid Al Nuaimi, Al-Khaleej, 2024. december 5.

Az Ománi Szultánságnak csütörtökön sikerült elindítania az első kísérleti tudományos célú űrrakétát a területéről, kihasználva az egyenlítő és a ráktérítő közelében lévő földrajzi elhelyezkedése előnyeit, ami csökkenti az űrobjektumok pályára állításához szükséges költségeket és időt. Az űrkikötővé alakítandó indítási helyszín előnye, hogy a Szultánság óceánra néző parti sávja a Közel-Keleten egyedülálló módon biztonságos teret biztosít az ilyen típusú projektek számára, s ösztönzi a globális befektetéseket, kielégítve a műholdak indítása iránti növekvő keresletet. Ezek a missziók értékes tudományos adatokat szolgáltatnak a technológia teszteléséhez és az éghajlatkutatás elvégzéséhez, előmozdítva a tudományos innovációt. A kezdeményezés összhangban van a Szultánság azon elképzelésével, hogy megerősítse pozícióját az űralkalmazások regionális kapujaként a gazdasági diverzifikáció céljainak elérése és a nemzeti képességek kiépítéséhez való hozzájárulás érdekében, támogatva az Omán Vision 2040-et. A tudományos célú űrrakéták indítása kiemelkedő lépést jelent az űripar és az űrlogisztikai szolgáltatások területén, vezető regionális pozícióba helyezve a Szultánságot.

Forrás: [فديو | سلطنة عمان تطلق صاروخاً علمياً من أراضيها بنجاح | صحيفة الخليج](#)

Vörös-tengeri filmfesztivál: globális platform, amely megerősíti Szaúd-Arábia pozícióját a hetedik művészeti ágban

Al-Sharq al-Awsat, 2024. december 6.

A negyedik alkalommal megrendezett Vörös-tengeri Nemzetközi Filmfesztivál az UNESCO Világörökség részét képező történelmi Dzsiddában hatalmas ünneppé hívta fel magára a nemzetközi és regionális filmkészítők figyelmét. A megnyitó ünnepségen Jumana Al-Rashed, a Vörös-tengeri Film Alapítvány kuratóriumi elnökének kiemelte Szaúd-Arábia pozícióját a globális filmiparban: "Ez a hely évezredek óta tárt karokkal fogadja a kereskedőket, felfedezőket és álmodozókat, és időtlen színpadot alkotott, ahol a hősök történetei íródnak. Ma ebbe a történetfolyamba bekapcsolódva, mi magunk írjuk meg a saját történeteinket." A résztvevő művészek közül Hassan Asiri elmondta, hogy a Vörös-tenger tükrözi a helyi filmipar fejlődését, serkenti a kulturális kapcsolatokat a különböző országok filmkészítői között, valamint alapvető platformot biztosít az arab filmek számára, hogy elérjék a globális közönséget. A tíznapos Vörös-tengeri Filmfesztivál december 5.-től 14.-ig tart, és olyan filmeket mutat be, amelyek változatos történeteket mesélnek el, és új távlatokat nyitnak a filmes kreativitás számára, hozzájárulva ezzel a Királyság pozíciójának megerősítéséhez a globális filmtérképen.

Forrás: [البحر الأحمر السينمائي: «منصة عالمية تُعزز مكانة السعودية في صناعة الفن السابع»](#)

A Turkcell vezérigazgatója: „Intelligens városok és digitális átalakulás az emberrel a középpontban”

Seda Tolmaç, Anadolu Ajansi, 2024. december 6.

Az Ipari és Technológiai Minisztérium támogatásával, a Kocaeli Fővárosi Önkormányzat szervezésében került sor a Kocaeli Urbánus Gazdasági Csúcstalálkozóra. Az esemény "Intelligens városok és digitális átalakulás" című ülésén Ali Taha Koç, a Turkcell vezérigazgatója kijelentette, hogy a technológia csak akkor nyújt valódi előnyt, ha emberközpontú: „az intelligens város és az intelligens urbanisztikai alkalmazások koncepcióját olyan megoldásnak tekintjük, amely jobbá teszi az emberi életet. A technológiát ember- és társadalomorientált átalakítási eszközként értelmezzük, és úgy gondoljuk, hogy a technológia eszköz, nem pedig cél.” Koç elmondta, hogy nagyon értékesnek tartja a 2024-2030-as Nemzeti Okos Városok Stratégiát és Akciótervet, amely a "török évszázad" víziójának keretében készült. Rámutatva, hogy olyan platformokat hoztak létre, amelyek digitalizálják a nyilvánosság és a polgárok közötti kommunikációt, Koç a következőképpen folytatta: "Turkcellként számos területen biztosítunk összeköttetést a forgalomirányítási rendszerektől a hulladékgazdálkodásig, nagy adatvezérelt hőtérképeket készíthetünk, ugyanakkor adatközpontjainkban minden városunk digitális ikertestvérét hozhatjuk létre. Azonnali méréseket és jelentéseket is készíthetünk olyan területeken, mint a levegőminőség ellenőrzése, a zajszint ellenőrzése és az energiahatékonyság. Energiafelügyeleti megoldásainkkal lehetővé tesszük mind a magánszektor, mind az érdekelt felek számára, hogy figyelemmel kísérjék energiájukat és pénzt takarítsanak meg. Hozzáférési infrastruktúrával, szoftveres és hardveres megoldásokkal is rendelkezünk a víz- és csatornahálózat összes hálózatának távoli felügyeletéhez. Az ápolásra szoruló emberek egészségi állapotát a dolgok internete megoldással követjük nyomon.” Koç kijelentette, hogy a Turkcell technológiák készen állnak az intelligens urbanizmusra.

Forrás: [Turkcell Genel Müdürü Koç, AA'nın düzenlediği Kocaeli Kent Ekonomileri Zirvesi'nde konuştu](#)

Izrael új fegyverszüneti és túszelengedési megállapodást ajánl a Hamásznak

The Jerusalem Post, 2024. december 5.

Izrael egyiptomi közvetítőkön keresztül átadta a Hamásznak a tűzszüneti megállapodás frissített változatát, amely a regionális és nemzetközi változásokat tükrözi, s magában foglalja a fennmaradó 100 túsz szabadon bocsátását. Az új javaslat kulcsfontosságú pontjait a Benjamin Netanjahu miniszterelnökkel folytatott találkozón véglegesítették, amelyen magas rangú miniszterek és több biztonsági vezető is részt vett. Ezeket a pontokat átadták az egyiptomi hírszerzésnek, akik aztán bemutatták őket a Hamász kairói képviselőinek. Jelenleg Egyiptom az elsődleges tárgyalási csatorna a Hamásszal, bár Katar is érintett. A javaslat értelmében Izrael kész több száz palesztin fogoly szabadon bocsátására. Ha a Hamász pozitív választ ad, egy izraeli delegáció Kairóba utazik, hogy véglegesítse a részleteket, mint a tűzszünet időtartamát, a szabadon bocsátandó túszok számát és azt, hogy mely palesztin foglyokat engedik cserébe szabadon. A megválasztott amerikai elnök támogatja a túszok szabadon bocsátásáról szóló megállapodást és a tűzszünetet a Gázai övezetben, feltéve, hogy az Izrael számára elfogadható.

Forrás: [Israel presents Hamas new ceasefire and hostage release deal](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztszovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Fehéroroszország Azerbajdzsánon át exportálhat Iránba és Törökországba

Ajnur Bajramova, Report, 2024. december 4.

Bakuban találkoztak az Azerbajdzsáni és a Fehérorosz vasúti vállalatok képviselői. A tárgyalások során a tarifapolitika, a szállítási technológiák és a digitalizáció, valamint az észak-déli folyosón belüli együttműködés erősítésének kérdéseiről tárgyaltak. A felek készek a további tárgyalásokra, beleértve a fehérorosz kocsik és tartályok Azerbajdzsánba szállításának lehetőségét, valamint a rendszeres konténeres rakományszállítás megszervezését, ugyanis Fehéroroszország azt tervezi, hogy árukat szállít Azerbajdzsánon keresztül a Baku-Tbiliszi-Kars vasútvonalon Törökországba, valamint az észak-déli folyosón Iránba. Azerbajdzsán multivektoros külpolitikájának megfelelően nem zárkózik el a Minszkel való együttműködéstől, geostratégiai elhelyezkedéséből fakadóan pedig tovább kívánja növelni szerepét az eurázsiai áruszállítási konnektivitásban is.

Forrás: [Азербайджан и Беларусь обсуждают запуск регулярных железнодорожных грузоперевозок](#)

Az orosz-ukrán háború kitörése óta először járt az EU-ban Szergej Lavrov

Vlagyimir Kulagin & Ruszlan Ajnetgyinov, Vedomosti, 2024. december 6.

Szergej Lavrov orosz külügyminiszter részt vett az EBESZ Külügyminiszterek Tanácsának ülésén. Az ülést Máltán tartották, így ez volt Lavrov első látogatása egy uniós országban a háború kezdete óta. Lavrov szerint az EBESZ elvesztette hasznosságát, és a jelenlegi hidegháború „forró” fázisba való átmenete nagy veszélyeket hordoz. Oroszország az EBESZ-t okolja a válságért, mert „ukránosította” a napirendet. Lavrov szerint egyre nehezebb konszenzust elérni a szervezetben, és Oroszország eurázsiai formátumokat fog kidolgozni. Lavrovot a találkozón a Nyugat bírálta, többek között Ukrajna külügyminisztere „háborús bűnösnek” nevezte őt. A szankciók ellenére Lavrov megbeszélést folytatott Magyarország és Szlovákia minisztereivel. Az EBESZ továbbra is fontos platform Oroszország számára a válság és a nyugati országok nyomása ellenére is, ugyanakkor amennyiben tagságát értelmetlennek véli majd, valószínűleg más formátumok felé fogja helyezni a hangsúlyt.

Forrás: [Лавров посетил Мальту спустя 35 лет после Горбачева](#)

Az ellenzék semlegesítésére készül a grúz miniszterelnök

Civil, 2024. december 6.

Irakli Kobakhidze miniszterelnök bejelentette, hogy a radikális lépésekre kényszerült ellenzék „teljes semlegesítését” és a „liberális fasizmus” legyőzését tervezi az országban. Beszédében elmondta, hogy a tbilisi tüntetések az erőszak gócpontjának felszámolása és a Belügyminisztérium intézkedései után szűntek meg. Kobakhidze a jogállamiság és a demokrácia aláásásával vádolta az ellenzéket, és megjegyezte, hogy az EBESZ értékelése megerősítette a választások legitimitását, ennek ellenére az ellenzék tüntetések hullámát indította a fővárosban. A grúz vezetés korábban azt jelentette be, hogy 2028-ig felfüggeszti az EU csatlakozási tárgyalásokat. A bejelentés utcai zavargásokhoz vezetett.

Forrás: [Кобахидзе обещает «полностью нейтрализовать» оппозицию](#)

Kirgizisztán beruházási megállapodást írt alá egy úszó naperőmű megépítéséről

Daryo, 2024. november 29.

Kirgizisztán energiaügyi minisztere, Taalaibek Ibraev beruházási megállapodást írt alá Németországban. A projekt várhatóan 650 millió dollárnyi befektetést vonz majd a közép-ázsiai országba és célja, hogy csökkentse Kirgizisztán villamosenergiaimportfüggőségét, ezáltal erősítve az ország energiabiztonságát. Az úszó naperőművet két fázisban fejlesztik majd és a tervek szerint évi 2 TWh tiszta energia előállítására lesz alkalmas. A projekt négyéves építési időszakot fog átölelni, és várhatóan jelentősen hozzájárul majd az ország fenntartható energiacéljainak eléréséhez. Az alkalmazott technológia egy egyedülálló horgonyzási rendszert foglal magában, amely alkalmazkodik a Toktogul víztározó 62,2 méteres vízszintingadozásához. Ugyanakkor a projekt másik fő jellemzője, hogy a vízpárolgás több mint 80%-kal csökkenthető a lefedett területeken.

Forrás: [Kyrgyzstan signs investment agreement for world's largest floating solar power plant at Toktogul reservoir](#)

Üzbegisztán és Kína kölcsönös vízumentességről állapodott meg

Bakhtiyor Saidov, Central Asia News, 2024. december 2.

Bakhtiyor Saidov üzbég külügyminiszter bejelentette, hogy Üzbegisztán és Kína kölcsönös vízumentességről szóló megállapodást írt alá. A dokumentumot a kínai Csengtu városában írták alá az 5. Közép-Ázsia-Kína csúcstalálkozó során. Az üzbég külügyminiszter szerint az új megállapodás értelmében mindkét ország állampolgárai legfeljebb 30 napig vízumentesen tartózkodhatnak a másik országban. Ugyanakkor a döntés jelentősen kibővíti a 2021 márciusa óta érvényben lévő eljárást, amikor csak kínai állampolgárok látogathattak vízum nélkül Üzbegisztánba legfeljebb 10 napra, tette hozzá Saidov. Az üzbég külügyminisztérium szerint a megállapodás a szükséges belföldi eljárások befejezése után lép hatályba és célja az országok közötti cserekapcsolatok intenzívebbé tétele, valamint a kereskedelem előmozdítása lesz.

Forrás: [Узбекистан и Китай договорились о взаимном безвизовом режиме](#)

Az Üzbegisztán és Oroszország közötti kereskedelmi forgalom értéke elérte a 9,7 milliárd dollárt

Uzdaily, 2024. december 3.

Laziz Kudratov üzbég beruházási, ipari és kereskedelmi miniszter részt vett az Üzbegisztán és Oroszország közötti kereskedelmi forgalom növelésével foglalkozó munkacsoport harmadik ülésén, amely során a felek megvitatták a kétoldalú együttműködés jelenlegi helyzetét és kilátásait a kereskedelem, az ipar, az energia, a közlekedés és a mezőgazdaság területén. A megbeszélés során kiderült, hogy 2024 első tíz hónapjában az Üzbegisztán és Oroszország közötti kereskedelmi forgalom 20%-kal nőtt, és elérte a 9,7 milliárd dollárt. Az Üzbegisztánból exportált termékek köre pedig 68 új termékkel bővült. A találkozó résztvevői áttekintették a 2030-ig a kereskedelmi forgalom 30 milliárd dollárra történő növelését célzó közös cselekvési terv végrehajtását. A felek ugyanakkor hangsúlyozták az ipari termelésre, a közlekedésre és az agrár-ipari komplexumra kiterjedő intézkedéscsomag kidolgozásának szükségességét is.

Forrás: [Товарооборот Узбекистана и России достиг \\$9,7 млрд](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Nagy Angelina
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2024

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720